

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025

Panel VII

Upadłość konsumencka

Moderatorzy: dr Bartosz Sierakowski, *Uczelnia Łazarskiego*,
sędzia Maciej Rejzerewicz

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

**SSA DR DARIUSZ
CHRAPOŃSKI**

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

EWELINA GEE — MILAN

DYREKTOR KLINIKI PRAWA
UCZELNIA ŁAZARSKIEGO

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

AGATA DUDA-BIENIEK

DORADCA RESTRUKTURYZACYJNY

Zakres długów nieumarzalnych – czy przyjęte w art. 491(21) ust. 2 PU rozwiązanie jest słuszne?

- aksjologiczne uzasadnienie wyłączenia niektórych zobowiązań
- zamknięty katalog niepodlegający rozszerzeniu w myśl zasady *exceptiones non sunt extendendae*
- interpretacja przepisu poprzez pryzmat celu postępowania upadłościowego prowadzonego wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej

Zobowiązanie do naprawienia szkody w rozumieniu art. 491(21) ust. 2 PU

Jakie jest uzasadnienie wprowadzenia tego wyłączenia?

Do jakich wniosków prowadzi wykładnia językowa, celowościowa czy systemowa?

Czy nieumarzalne są również zobowiązania odszkodowawcze orzeczone przez sąd cywilny?

Czy przepis obejmuje również zobowiązania orzeczone np. na podstawie art. 299 KSH?

Zakres długów nieumarzalnych – problematyka konstytucyjnych decyzji podatkowych wydanych po ogłoszeniu upadłości

Jakie argumenty przemawiają za umarzalnością zobowiązań?

Jakie argumenty przemawiają za brakiem umorzenia?

Czy konieczna jest nowelizacja przepisów?

Czy kierunek wyznaczany przez TSUE jest słuszny?

Czy wierzytelności publicznoprawne z uwagi na swoją publiczną naturę powinny podlegać wyłączeniu spod zasady umorzenia długów?

Czy obecna konstrukcja przepisów prowadzi do skutecznego oddłużenia byłego członka zarządu?

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

ŁUKASZ LIPOWICZ
SĘDZIA

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

BŁAŻEJ JARACZ
ASESOR SĄDOWY

Warunek zaliczenia okresu od upływu 6 miesięcy od momentu ogłoszenia upadłości do ustalenia planu spłaty:

- a) pokrycie kosztów postępowania.

-
- Dwie koncepcje interpretacyjne:
 - a) koszty muszą być pokryte na moment ustalania planu spłaty.
 - b) dopuszczalne jest pokrycie kosztów postępowania w trakcie wykonywania planu spłaty.

-
- Argumentacja językowa vs. racjonalna.

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

-
- Prymat wykładni językowej.

- **Krytyka regulacji.**

10 **PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

• **Postulat *de lege ferenda*.**

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

MAŁGORZATA GOŁĘBIEWSKA

SĘDZIA

Nadzór nad wykonywaniem planu spłaty wierzycieli

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
LAT PÓŹNIEJ

INSTYTUT PRAWA UPADŁOŚCIOWEGO
I RESTRUKTURYZACYJNEGO

Art. 491¹⁸. ust. 3 ustawy z dnia prawo upadłościowe

Upadły jest obowiązany składać sądowi corocznie, do końca kwietnia, sprawozdanie z wykonania planu spłaty wierzycieli za poprzedni rok kalendarzowy, w którym wykazuje osiągnięte przychody, spłacone kwoty oraz nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ostatni kwartał okresu sprawozdawczego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Do sprawozdania upadły dołącza kopię złożonego rocznego zeznania podatkowego.

Art. 491²⁰ p.u.

1. W razie niewykonywania przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli **sąd z urzędu** albo na wniosek wierzyciela, po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty wierzycieli, uchyla plan spłaty wierzycieli, chyba że uchybienie obowiązkowi jest nieznaczne lub dalsze wykonywanie planu spłaty wierzycieli jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy upadły:

1) nie złożył w terminie sprawozdania z wykonania planu spłaty wierzycieli zgodnie z art. 491(18) ust. 3;

2) w sprawozdaniu z wykonania planu spłaty wierzycieli zataił osiągnięte przychody lub nabyte składniki majątkowe, o których mowa w art. 491(18) ust. 3;

**PRAWO UPADŁOŚCIOWE
I RESTRUKTURYZACYJNE**
10 LAT PÓŹNIEJ

Nadzór nad wykonywaniem planu spłaty

- art. 491 (18) ust. 3 p.u., obowiązki sprawozdawcze w okresie wykonywania planu spłaty, obowiązek składania sprawozdań sądowi;
- art. 491 (20) ust. 1 i 2 p.u. – możliwość uchylecia planu spłaty przez sąd z urzędu;
- art. 491 (21) ust. 1 p.u. – „sąd wydaje postanowienie”
- różne praktyki sądów – brak jednolitości w zakresie zakładania spraw GUu

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

w art. 491(15): a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) określa, w jakim zakresie i okresie, nie dłuższym niż trzydzieści sześć miesięcy, upadły jest obowiązany spłacać zobowiązania, które w postępowaniu upadłościowym prowadzonym zgodnie z przepisami części pierwszej zostałyby uznane na liście wierzytelności;” b) w ust. 1 po pkt. 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) wskazuje, że zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonane w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli podlegają umorzeniu **z mocy prawa z upływem trzeciego miesiąca od upływu okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli, pod warunkiem, że plan spłaty wierzycieli nie zostanie prawomocnie zmieniony lub uchylony wskutek rozpoznania wniosku, o którym mowa w art. 491(19) ust. 1 lub 3 lub art. 491(20) ust. 1, złożonego przed upływem wskazanego powyżej terminu trzech miesięcy.**”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

w art. 491(14) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. W obwieszczeniu informacji o prawomocności postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli **oznacza się także dzień, z upływem którego zobowiązania upadłego ulegną umorzeniu z mocy prawa na zasadach określonych w art. 491(15) ust. 1 pkt 5** oraz stwierdza się, że umorzeniu nie podlegają zobowiązania, o których mowa w art. 491(21) ust. 2”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

w art. 491(18): a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Upadły jest obowiązany składać do akt corocznie, do końca kwietnia, sprawozdanie ze swojej sytuacji majątkowej i zawodowej za poprzedni rok kalendarzowy, w którym wykazuje osiągnięte przychody oraz nabyte składniki majątkowe o wartości przekraczającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ostatni kwartał okresu – 8 – sprawozdawczego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, jak również swoje możliwości zarobkowe, wydatki potrzebne na swoje utrzymanie i osób pozostających na jego utrzymaniu, w tym potrzeby mieszkaniowe. Do sprawozdania upadły dołącza kopię złożonego rocznego zeznania podatkowego. (Sąd) nie bada treści i formy dokumentów, o którym mowa w zdaniu pierwszym i drugim.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

Art. 491 (18) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. W razie wcześniejszej spłaty wierzycieli w zakresie objętym planem spłaty wierzycieli, **upadły może wystąpić z wnioskiem o zmianę planu spłaty poprzez skrócenie okresu wykonania planu**, przy czym sąd może skrócić okres wykonania planu spłaty, nie więcej niż o połowę oraz, jeśli nie prowadzi to do pokrzywdzenia wierzycieli. Sąd może wysłuchać upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty. Na postanowienie przysługuje zażalenie.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

„art. 491 (19):

po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu 4a. W przypadku oddalenia wniosku wierzyciela, o którym mowa w ust. 3 (o **uchylenie planu spłaty**) złożonego w stosunku do dłużnika, który nie złożył w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 491(18) ust. 3 kosztami sądowymi obciąża się dłużnika, chyba że zachodzą okoliczności wskazane w art. 102 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

„art. 491 (20) ust. 1 p.u. w razie niewykonywania przez upadłego obowiązków określonych w planie spłaty wierzycieli **sąd na wniosek wierzyciela lub upadłego**, po wysłuchaniu upadłego i wierzycieli objętych planem spłaty wierzycieli, uchyla plan spłaty wierzycieli, chyba że uchybienie obowiązkowi jest nieznaczne lub dalsze wykonywanie planu spłaty wierzycieli jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi. Na postanowienie przysługuje zażalenie.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

w art. 491(21) wprowadza się następujące zmiany: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Jeżeli upadły ani żaden z wierzycieli nie złoży wniosku, o którym mowa w art. 491(19) ust. 1 lub 3 lub art. 491(20) ust. 1 **w terminie trzech miesięcy od upływu okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli, dokonuje się obwieszczenia informacji o dacie, w której zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonane w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli uległy umorzeniu z mocy prawa.** W obwieszczeniu wskazuje się imię i nazwisko oraz numer PESEL upadłego, a jeżeli upadły nie posiada numeru PESEL - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, NIP, jeżeli upadły miał taki numer w ciągu ostatnich dziesięciu lat przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości; datę i sygnaturę postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli; informację, że umorzeniu nie uległy zobowiązania upadłego, o których mowa w art. 494(21) ust. 2.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.)

„art. 491 (21) ust. 1a. Jeżeli zostanie złożony wniosek, o którym mowa w art. 491(19) ust. 1 lub 3 (o zmianę planu spłaty) lub art. 491(20) ust. 1 (o uchylenie planu spłaty) w terminie trzech miesięcy od upływu okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli, obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się niezwłocznie po uprawomocnieniu się zarządzenia o zwrocie tego wniosku, uprawomocnieniu się postanowienia o odrzuceniu lub oddaleniu tego wniosku albo umorzeniu postępowania w przedmiocie rozpoznania tego wniosku.” c) uchyla się ust. 2a; d) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Po umorzeniu zobowiązań niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego dotyczącego wierzytelności powstałej przed dniem ustalenia planu spłaty wierzycieli z wyjątkiem wierzytelności wynikających z zobowiązań, o których mowa w ust. 2.” e) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Przepis ust. 3 stosuje się także w okresie pomiędzy upływem okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli, a dniem, z upływem którego zobowiązania upadłego ulegają umorzeniu z mocy prawa wskazanym w art. 491(14) ust. 7a.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i innych ustaw (z dn. 19.03.2025 r.) – podsumowanie zmian

- określanie przez Sąd w postanowieniu o ustaleniu planu spłaty, że zobowiązania upadłego podlegają umorzeniu z mocy prawa z upływem trzeciego miesiąca od upływu okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli,
- brak nadzoru sądu nad sprawozdaniami z wykonania planu spłaty składanymi przez upadłego;
- obciążenie kosztami dłużnika, który nie wykonywał obowiązku sprawozdawczego w razie oddalenia wniosku wierzyciela o zmianę planu spłaty;
- uchylenie planu spłaty w razie jego niewykonywania wyłącznie na wniosek upadłego lub wierzyciela (nie: z urzędu);
- brak sankcji uchylenia planu spłaty w razie niezłożenia sprawozdania z wykonania planu spłaty;
- oznaczenie w obwieszczeniu informacji o prawomocności postanowienia o ustaleniu planu spłaty wierzycieli dnia, z upływem którego zobowiązania upadłego ulegną umorzeniu z mocy;
- możliwość skrócenia planu spłaty o połowę okresu w razie wcześniejszej spłaty;
- dokonywanie obwieszczenia informacji o dacie, w której zobowiązania upadłego powstałe przed dniem ogłoszenia upadłości i niewykonane w wyniku wykonania planu spłaty wierzycieli uległy umorzeniu z mocy prawa, jeżeli upadły ani żaden z wierzycieli nie złoży wniosku, o którym mowa w art. 491(19) ust. 1 lub 3 lub art. 491(20) ust. 1 w terminie trzech miesięcy od upływu okresu, na który został ustalony plan spłaty wierzycieli.

Zapraszamy do dyskusji

1

KONFERENCJA

PRAWO UPADŁOŚCIOWE I RESTRUKTURYZACYJNE

LAT PÓŹNIEJ

13-14.05.2025